

Van: [redacted] 7

Verzonden: dinsdag 8 maart 2016 14:31

Aan: [redacted] @politie.nl>

CC: [redacted] @politie.nl>; [redacted] @politie.nl> 7

Onderwerp: Ontwikkeling Afstemmingsprotocol NTA-activiteit

Hoi [redacted] 7

Zoals net telefonisch besproken hierbij het voorstel dat ik graag wil komen toelichten op de OSINT-bijeenkomst van as. 22 maart.

Als je akkoord bent, kan dit voorstel ook mee in vergaderstukken.

Dank en groet,

[redacted] 7

From: [redacted]@minvenj.nl] 7
Sent: Thursday, March 10, 2016 11:54 AM W. Europe Standard Time
To: [redacted] 7
Cc: [redacted] [KNP]; [redacted] /NCTV/PDCT/VS 7
Subject: NTA- Gezag

Dag [redacted] 7

[redacted] 3

[redacted] 3

In artikel 3 van de Politiewet 2012 staat beschreven wat de taken van de politie zijn: "De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven." In de praktijk wordt dit uitgesplitst in vier hoofdtaken (preventie, opsporen van misdrijven en overtredingen, handhaving van de rechtsorde, hulpverlening.

[redacted] 3

Aanvullend op dit punt van DGRR kan vervolgens het volgende artikel uit het wetboek van sv naar voren gebracht worden:

Artikel 54a

Een tussenpersoon die een telecommunicatiedienst verleent bestaande in de doorgifte of opslag van gegevens die van een ander afkomstig zijn, wordt als zodanig niet vervolgd indien hij voldoet aan een bevel van de officier van justitie, na schriftelijke machtiging op vordering van de officier van justitie te verlenen door de rechter-commissaris, om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om de gegevens ontoegankelijk te maken.

Toelichting:

[redacted] 3

[redacted] 3

Let me know.

Vr groet,

[redacted] 7

[redacted] 7

Directoraat-Generaal Politie
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Turfmarkt 147 Den Haag

[redacted] 7

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 10 maart 2016 15:48 7
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Projectplan NL IRU

-----Original Message-----

From: [REDACTED] 7
Sent: Tuesday, March 08, 2016 01:58 PM W. Europe Standard Time
To: [REDACTED] 7
[REDACTED]
Cc: [REDACTED] 7
Subject: Projectplan NL IRU

Hoi [REDACTED] 7

Bijgevoegd de meest recente conceptversie van het projectplan voor de *Nederlandse Internet Referral Unit* (NL IRU).

Deze versie dekt het plan op hoofdlijnen, zoals besproken op het BWO d.d. 12 februari 2016 (Gemakshalve ook bijgevoegd).

[REDACTED] ik begreep zojuist van [REDACTED] dat je het plan dinsdagmorgen, 14 maart 2016, wil bespreken in het 7 DO. Mochten jullie nog op- of aanmerkingen hebben op deze versie, dan kan ik die deze week nog verwerken.

Mijn verzoek is of jullie vooral even scherp willen kijken naar een paar onderdelen:

1. hfd 7, *Projectorganisatie* (p. 24 e.v.): Zijn opdrachtgever en de stuurgroep naar jullie idee goed zijn ingericht?
2. hfd 10, *Communicatie* (p. 35 e.v.) Kloppen de communicatielijnen?

Tot zover.

Groet,

[REDACTED] 7

Van: [redacted] 7

Verzonden: donderdag 10 maart 2016 16:20

Aan: [redacted]@politie.nl>

CC: [redacted]@politie.nl>; [redacted]
[redacted]@politie.nl>; [redacted]@politie.nl>; [redacted] 7
[redacted]@politie.nl>

Onderwerp: FW: Projectplan NL IRU

[redacted] 7
Ik heb niet eerder gereageerd omdat mijn oude mailadres was gebruikt en [redacted] deze heeft 7
doorgezonden (graag rekening mee houden)

[redacted] 3
En het lijkt me goed dat [redacted] (OM) deze versie meeleest. 7

Zorg jij, na input van [redacted] voor doorzending naar secretariaat DO. Alvast dank! 7

Met vriendelijke groet/Kind regards

[redacted] 7

Politie | Landelijke Eenheid | Dienst Landelijke Informatieorganisatie/
National Police | Central Intelligence Division

Europaweg 45, 2711 EM Zoetermeer
Hoofdstraat 54, 3972 LB Driebergen
Postbus 100, 3970 AC Driebergen

T [redacted]
M [redacted] 7
[redacted]@politie.nl

Project Initiatie Document
Opzet NL IRU

Inhoudsopgave

1	DOCUMENTBEHEER	4
1.1	Versie historie	4
1.2	Distributie historie	4
1.3	Document historie	5
2	MANAGEMENTSAMENVATTING	6
3	INLEIDING	8
3.1	Doel van het document	8
3.2	Gehanteerde termen	8
3.3	Achtergrond van het project	9
4	PLANBESCHRIJVING	13
4.1	Algemene doelstelling	13
4.2	Projectdoelstellingen	13
4.3	Binnen scope	14
4.4	Buiten scope	14
4.5	Op te leveren producten	15
5	UITGANGSPUNTEN EN PROJECTVOORWAARDEN	18
5.1	Uitgangspunten en aannames	18
5.2	Raakvlakken met andere projecten	18
6	PROJECTRISICO'S	20
7	PROJECTORGANISATIE	25
7.1	Opdrachtgever	25
7.2	NL IRU-stuurgroep	25
7.3	Projectorganisatie	25
7.4	Samenstelling van het projectteam	26
7.5	Werkgroepen	27
7.6	Overlegstructuren	29
8	PLANNING	30
8.1	Fasering	30
9	KOSTEN	33
9.1	Kosten	33
9.2	Financiële dekking	34

1 Documentbeheer

1.1 Versie historie

Versie	Datum	Auteur	Wijziging
0.1			1 ^e schets
0.2			2 ^e schets
0.3			3 ^e schets
0.4			4 ^e schets
0.5			5 ^e schets

1.2 Distributie historie

Verspreiding	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	1.2.
(LE, Politieprofessie)	X	X	X	X	X	
(LE, / NL IRU)		X		X		
(LE, ALI)				X		
(LE, Politieprofessie)				X		
(OSINT LE)				X		
(LE)				X		
(LE, HTC)				X		
(LE, DLOS)						
(LE, politieprofessie)		X		X		
(LE, Team Open Bronnen)				X		
(LE, OSINT)						
(LE, Project S&PP)						
(LE, DLIO)				X		
(LE, DLIO)				X		
(LE, DLIO)		X	X		X	
(LE DRIO)			X		X	
(Den Haag, DRIO)				X		
(LE, DLIO)			X		X	
(NP, portefeuillehouder CTER)			X		X	
Bart den Hartigh (OM, CTER)					X	

1.3 Document historie

Dit document is tot stand gekomen naar aanleiding van het *Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme* (29 augustus 2014, Ministerie van Veiligheid en Justitie & Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid & Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid). Maatregel 29 uit dit Actieprogramma omvat de opdracht aan de Nationale Politie tot de oprichting van een unit ter bestrijding van 'verspreiding van radicaliserende, haatzaaiende jihadistische content' op sociale media en internet. Naar aanleiding van dit Actieprogramma wordt in het document *Aanzet projectplan inrichting Internet Referral Unit* (27 januari 2016, interne memo, DLIO aan ██████████ 7 ██████████) geschetst hoe de Nationale Politie vorm en inhoud wil geven aan de beoogde unit. Onderhavig document vertaalt deze schets in een projectplan. Deze interne memo is in opdracht van ██████████ 7 ██████████ opgesteld door beoogd projectleider ██████████ 7

2 Managementsamenvatting

Oprichting van een nieuwe unit ter bestrijding van online jihadpropaganda

Dit document omvat het projectplan voor de oprichting van een *Nederlandse Internet Referral Unit* (NL IRU). Kerntaak van deze unit is bestrijding van verspreiding van jihadpropaganda op openbare (sociale media) accounts op internet.

De opdracht tot oprichting van deze unit is door de minister van Veiligheid en Justitie geformuleerd in maatregel 29 van het *Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme* (29 augustus 2014) en neergelegd bij de NP. Achterliggende gedachte is dat jihadisme een substantiële bedreiging vormt voor de nationale veiligheid van Nederland en de internationale rechtsorde, en dat sociale media bijdragen aan de snelle verspreiding van het jihadistische gedachtegoed.

Binnen de NP is de opdracht voor de coördinatie en uitvoering belegd bij de Landelijke Eenheid. De LE is zoekt voor de uitvoering samenwerking met de regionale eenheden. Het gehele project beslaat 18 maanden (1 januari 2016 – 30 juni 2017). Na afsluiting van het project is de unit in staat om eigenstandig haar taken te (blijven) vervullen.

Taken van de NL IRU

De NL IRU zal zich richten op:

- het schonen van Nederlandse (sociale) online fora van strafbare jihadpropaganda
- het gericht verstoren van het op Nederland gerichte online jihadistische propagandanetwerk
- het bieden van specialistische ondersteuning aan politie op het gebied van online jihadpropaganda en -netwerken;
- het informeren van de gemeenschap over online jihadpropaganda

Ontwikkeling van NTA als kerntaak

De NL IRU gaat jihadpropaganda bestrijden via de methode van *Notice and Take Action* (NTA). Dit houdt in dat internetbedrijven worden geattendeerd op jihadistische content en - vrijblijvend - worden verzocht deze te beoordelen tegen de eigen gebruikersvoorwaarden. Het ontwikkelen van het NTA-werkproces is de belangrijkste taak in onderhavig project. Het NTA-werkproces beslaat globaal 7 stappen:

1. <i>Identificatie</i>	Het identificeren van jihadistische content [REDACTED]	5,6
2. <i>Selectie</i>	Het beoordelen van geïdentificeerde content op geschiktheid voor NTA. Deze beoordeling vindt plaats in het licht van het strafrecht;	
3. <i>Veiligstellen</i>	[REDACTED]	5,6
4. <i>Afstemming</i>	Het afstemmen van NTA-meldingen met regionale Eenheden, veiligheidsdiensten en Europol i.v.m. onderzoeks- en inlichtingenbelangen;	
5. <i>Melding</i>	Het daadwerkelijk melden van content aan faciliterende internetbedrijven;	
6. <i>Deling</i>	Het delen van content met OSINT LE, met het oog op verder onderzoek naar trends en identificatie van producenten en/of verspreiders;	
7. <i>Verantwoording</i>	Het organiseren van transparantie en controle omtrent de NTA-activiteiten	

Samenstelling projectteam

Het projectteam bestaat deels uit leden die kernfuncties vervullen. Deze functies zullen na afloop van het project vervuld moeten blijven om de unit zelfstandig te laten functioneren. Daarnaast zijn er leden met functies die geheel of grotendeels overbodig worden na afloop van het project.

	Kernfunctie	Projectfunctie
Projectleider		1 fte
Specialist	3 fte	
Systeemanalist	0,5 fte	1 fte
Recherchekundige	2 fte	
Arabist	1 fte	
Jurist	0,5 fte	
Overig*	2,5 fte	

* *bestaande functies, die binnen hun standaard taakuitvoering een deel van hun tijd spenderen aan de oprichting van de NL IRU (afdelingshoofd ALI, Hoofd Facilitaire Zaken LE, communicatiemedewerker)*

Tijdpad

Het project waarin de NL IRU wordt opgericht beslaat 18 maanden, verdeeld over 4 fases:

- **Initiatiefase** (1 januari – 29 februari 2016)
Opstellen projectplan, inrichting werkplekken, werving projectmedewerkers
- **1^e operationele fase** (1 maart 2016 - 31 augustus 2016)
Casuïstiek behandelen, ontwikkeling NTA-werkproces, samenwerkingsverbanden met interne en externe partners tot stand brengen, afronding en accordering projectplan
- **2^e operationele fase** (1 september 2016 - 31 december 2016)
Ontwikkelde systematiek hanteren, doorontwikkeling NTA-werkproces
- **3^e operationele fase** (1 januari 2017 – 30 juni 2017)
Afronden automatiseringsproces, afronden ontwikkeling protocollen;
Afsluiting project; NL IRU is zelfstandig operationeel

3 Inleiding

3.1 Doel van het document

Dit document zorgt ervoor dat alle betrokkenen (NL IRU-stuurgroep, projectmanager, projectteam, projectmedewerkers, leveranciers en andere partners) weten wat het project *Opzet NL IRU* beoogt, wat er wanneer moet worden opgeleverd en wie wanneer welke taken moet uitvoeren. Tevens staat erin welke middelen daarvoor nodig zijn en wie die beschikbaar stelt, hoe de overlegstructuur eruit ziet, wat de risico's zijn en hoe en wanneer er escalaties en excepties plaatsvinden. Kortom: antwoorden op de vragen wie doet wat, hoe wanneer en waarom om gezamenlijk het project tot een succes te maken. Het is daarmee een gids voor eenieder die bij het project betrokken is en een middel tot besluitvorming bij de start van het project en bij alle belangrijke mijlpalen.

3.2 Gehanteerde termen

Check The Web: Europese Jihadpropaganda-database, beheerd door de EU IRU. De database bevat een grote hoeveelheid gecategoriseerde en geduide jihadpropaganda die online is gevonden. Accounts om toegang te krijgen tot de database zijn aan te vragen via de NL IRU.

CTIRU: De Britse *Counter Terrorism Internet Referral Unit* richt zich - als eerste in Europa - specifiek richt op verwijdering van jihadpropaganda van openbare (sociale media) accounts op het internet. De CTIRU is opgericht in februari 2010 door de Metropolitan Police.

EU IRU: Europol's *Internet Referral Unit* richt zich - in navolging van de CTIRU - op de verwijdering van jihadistische content van het (openbare) internet. De EU IRU is opgericht op 1 juli 2015, na mandaat van de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken (besluit 12 maart 2015).

Jihad: hier in de betekenis van een gewapende strijd. Daarmee wijkt de term af van de reguliere betekenis in de islamitische traditie, waar het meestal wordt uitgelegd als 'een inspanning voor een verdienstelijk doel'. Het heeft dan een ethische betekenis: de mens heeft de goddelijke opdracht zich in te spannen tegen het kwaad in zichzelf, of de betekenis is het zich inspannen in het belang van de islam en de geloofsgemeenschap.

(Mondiaal) jihadisme: een ideologische stroming binnen de politieke islam die op basis van een specifieke invulling van de salafistische leer en op basis van het gedachtegoed van Sayyid Qutb door middel van een gewapende strijd (jihad) streeft naar een mondiale heerschappij van de islam en de heroprichting van de Islamitische Staat (kalifaat).

NL IRU: Nederlandse Internet Referral Unit

Jihadistische content: teksten, afbeeldingen, video's en/of geluidsfragmenten die het jihadisme uitdragen en de jihadistische beweging verheerlijken.

NTA / Notice and Take Action: Internet Service Providers attenderen op jihadistische content en voorstellen om de inhoud te toetsen aan de eigen gebruikersvoorwaarden.

NTD / Notice and Take Down: melden van (vermeende) strafbare inhoud bij Internet Service Providers door het OM met als doel deze content van het internet te laten verwijderen, conform de *Notice and Take Down* gedragscode.

OSINT Open Source Intelligence

Producenten: personen die jihadistische content vervaardigen

Sociale media: Internetapplicaties die gebruik maken van de creatieve uitwisseling van *User Generated Content*. Het gaat om online fora waarop *interactie en dialoog* centraal staan. Gebruikers verzorgen zelf de inhoud. Er is geen, of minimale tussenkomst van een professionele redactie. Gebruikers krijgen toegang tot de fora via abonnementen, of 'gebruikersaccounts' die worden aangemaakt bij de faciliterende internetbedrijven. Vaak is daarvoor identificatie nodig d.m.v. een user-ID en een paswoord. Voorbeelden van sociale media zijn Facebook, Twitter, Youtube, Archive.org, etc.

Verspreiders: personen die jihadistische propaganda verspreiden.

3.3 Achtergrond van het project

3.3.1 Aanleiding

Het kabinet beschouwt het jihadisme¹ als een substantiële bedreiging voor de nationale veiligheid van Nederland en voor de internationale rechtsorde.² Op 29 augustus 2014 presenteren de Minister van Veiligheid en Justitie en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid daarom het *Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme*.³ Doel van het programma is drieledig: beschermen van de democratische rechtsstaat, bestrijden en verzwakken van de jihadistische beweging in Nederland, en het wegnemen van de voedingsbodem voor radicalisering. Het programma omvat een pakket van 38 bestuurlijke en strafrechtelijke maatregelen (deels bestaand, deels versterkt, deels nieuw). Samen beslaan deze maatregelen vijf terreinen (1. Risicoreductie; 2. Interventie; 3. Aanpak radicalisering en maatschappelijke spanningen; 4. Sociale media; 5. Informatie-uitwisseling en (internationale) samenwerking).

Het 4^e terrein betreft de aanpak van jihadisme op sociale media. Uitgangspunt is dat sociale media bijdragen bij aan de snelle verspreiding van het jihadistische gedachtegoed. Het programma voor dit terrein is uitgewerkt in *maatregel 29*. De kern van deze maatregel is de opdracht aan de Nationale Politie tot de oprichting van een specialistische afdeling ter bestrijding van jihadisme op sociale media.

3.3.2 Huidige situatie

In verschillende Eenheden van de Nationale Politie lopen strafvorderlijke onderzoeken naar jihadistische bewegingen. In deze onderzoeken wordt steeds vaker aandacht besteed aan online activiteiten vanuit deze bewegingen. Als gevolg daarvan is er een toename van online content in de bewijsvoering van strafzaken. Het gaat dan bijvoorbeeld om verdenkingen ter zake art. 96 Sr (voorbereiden/faciliteren van terrorisme); art. 134a Sr (training voor terrorisme); art. 205 Sr (werven voor de gewapende strijd); art. 131 Sr (opruiming) en art. 137d (aanzetten tot haat, discriminatie of geweld tegen groepen). Het meest sprekende recente voorbeeld van een zaak waarin online

¹ Hier wordt bedoeld jihadisme als de gebruikelijke benaming voor een specifieke moderne gewelddadige ideologie en niet jihad als islamitische term meestal uitgelegd als 'een inspanning voor een verdienstelijk doel'.

² Brief van minister Opstelten (VenJ) en minister Asscher (SZW) aan de Tweede Kamer over de integrale aanpak van het jihadisme (*kamerbrief 29-08-2014*)

³ Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme (*rapport 28-08-2014*) en Brief van minister Opstelten (VenJ) en minister Asscher (SZW) aan de Tweede Kamer over de integrale aanpak van het jihadisme (*kamerbrief 29-08-2014*)

jihadpropaganda een cruciale rol speelde is de Context-zaak, gedraaid door de DRR Den Haag (zie uitspraak rechtbank Den Haag, 10-12-2015 / ECLI:NL:RBDHA:2015:14365).

Daarnaast maken de informatieorganisaties van de verschillende Eenheden gebruik van [REDACTED] 5,6 [REDACTED] Deze worden onder meer ingezet om jihadistische activiteiten op openbare (sociale) fora te monitoren.

Het monitoren van jihadistische content staat hier steeds ten dienste van onderzoek naar personen of bewegingen in het kader van opsporing en vervolging, of handhaving van de openbare orde. Deze aanpak is slechts gericht op een deel van het probleem. De bestrijding van content die - samen met andere maatregelen uit het actieprogramma - moet bijdragen aan het voorkomen van radicalisering, valt daar niet onder. Dit wordt momenteel nergens structureel nagestreefd.

Een uitzondering vormt de Nederlandse bijdrage aan de oprichting van Europol's EU IRU. Deze is opgericht op 1 juli 2015, na mandaat van de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken (besluit 12 maart 2015). Net als de boogde NL IRU richt de EU IRU zich op de verwijdering van jihadistische content van het (openbare) internet. Van juli t/m december 2015 zat een CTER-specialist uit de Eenheid Den Haag in het pilotteam van de EU IRU.

3.3.3 Toekomstige situatie

NL IRU

Na afronding van dit project beschikt de Nationale politie over een *Nederlandse Internet Referral Unit* (NL IRU). Deze unit richt zich op de bestrijding van strafbare (jihadistische) content op openbare accounts op sociale media, met het oog op voorkoming van radicalisering. De unit is gevestigd in Driebergen, onder coördinatie van de Landelijke Eenheid, in samenwerking met de Regionale Eenheden. De NL IRU legt verantwoording af aan het OM.

De NTA-taak

Kerntaak van de nieuwe unit is verwijdering van (mogelijk) strafbare content via *Notice and Take Action* (NTA). In deze procedure worden internetbedrijven geattendeerd op de content en verzocht deze te toetsen aan de eigen gebruikersvoorwaarden, met het oog op verwijdering van de content of blokkering van de accounts. Verwijdering van de content of blokkering van de accounts is via de NTA-procedure niet afdwingbaar. De internetbedrijven maken op basis van de melding een eigenstandige afweging.

Identificatie van content

De NL IRU identificeert zelfstandig jihadistische content [REDACTED] 5,6 [REDACTED] Deze vorm van identificatie is content-gericht (en niet persoonsgericht) en wordt [REDACTED] gebaseerd op 3 artikel 3 PW [REDACTED] Daarnaast kunnen landelijke of regionale OSINT- of CTER- 3 afdelingen binnen de NP online content aanleveren die in de uitvoering van de aan het toegewezen taak aan het licht is gekomen. Ook burgers kunnen via MMA, of, in een later stadium mogelijk via de website van de politie, content aanleveren.

Selecteren van content voor NTA

Geïdentificeerde of aangeleverde content wordt beoordeeld op geschiktheid voor NTA aan de hand van een dubbele toets. Eerst wordt de content beoordeeld in het licht van het strafrecht. Daarna in het licht van de gebruikersvoorwaarden.⁴

De eerste toets ziet op de *legitimatie* van de melding. Daarbij geldt dat alleen (mogelijk) strafbare content in aanmerking komt voor NTA [REDACTED] NTA wordt hier opgevat als vorm van strafrechtshandhaving, onder gezag van het OM [REDACTED].⁵ Het gaat daarbij niet om opsporing of vervolging,⁶ maar om voorkoming en/of beëindiging van strafbare feiten [REDACTED].⁷ In dit kader valt te denken aan *opruiming tot een terroristisch misdrijf* (art. 131 lid 2 Sr); *werven voor de gewapende strijd* (art. 205 Sr); of *aanzetten tot haat tegen, discriminatie van of geweld tegen bepaalde groepen* (art. 137d Sr) [REDACTED] 3

In de tweede toets wordt de content beoordeeld in het licht van de gebruikersvoorwaarden van het faciliterende internetbedrijf. Deze toets ziet op de *effectiviteit*, of het *nut* van de melding. Melden heeft immers weinig zin als geen gebruikersvoorwaarden worden geschonden.

Samenwerking met internetbedrijven

De NL IRU werkt permanent aan een goede relatie met de internetbedrijven. [REDACTED] 3

Afstemming & samenwerking met interne en externe partners

De NL IRU stemt voorgenomen meldingen binnen de NP af met landelijke en regionale informatieknooppunten, OSINT- en CTER-afdelingen, om te voorkomen dat opsporingsbelangen worden doorkruist.

De NL IRU en bovengenoemde afdelingen kunnen elkaar, met inachtneming van de Wpg, wederzijds 'voeden' met relevante content, in het kader van hun taakuitoefening.

⁴ Deze dubbele toets wordt ook gehanteerd door de Britse CTIRU en Europol's EU IRU.

De Britse CTIRU beoordeelt content eerst in het licht van de *Terrorism Act 2006*. Anders dan in het Verenigd Koninkrijk is het 'verheerlijken' van jihadisme in Nederland niet strafbaar. Deze strafbaarstelling (sectie 1, TACT 2006) geeft de Britse CTIRU (tegenhanger van de NL IRU) meer ruimte voor NTA.

Europol's EU IRU beoordeelt content in het licht van *Council Framework Decision 2008 (2008/919/JHA)* (meer specifiek artikel 3).

⁵ In de praktijk heeft de politie bij de oplossing van een probleem de keuze uit strafvordering, onder gezag van de officier van justitie (art. 12 Politiewet), of ordehandhaving, onder gezag van de burgemeester (art. 11 Politiewet). Voorkoming en/of beëindiging van strafbare feiten zou ook kunnen worden nagestreefd onder gezag van de burgemeester, als vorm van ordehandhaving. Zo kunnen reischoppers worden uiteengejaagd in plaats van aangehouden (Corstens, 6^e druk, p. 108). [REDACTED] 3

⁶ Opsporing: het onderzoek in verband met strafbare feiten onder gezag van de officier van justitie met als doel het nemen van strafvorderlijke beslissingen (Art. 132a Sv)

Vervolging: het door het OM betrekken van de strafrechter in de zaak en het opleggen van een strafbeschikking door het OM (Corstens, 7^e druk, p.105 en HR 02-10-07, LJN BA5825).

⁷ Volgens de Ministers van binnenlandse zaken en justitie beslaat strafrechtshandhaving 'de daadwerkelijke voorkoming, de opsporing, de beëindiging, de vervolging en de berechting van strafbare feiten'. Kamerstukken II 1985 - 1986, 19535, nr. 3, p. 6 en Kamerstukken II 1991 - 1992, 22562, nr. 3, p. 8. (in Corstens 7^e druk).

In voorkomende gevallen kan ook worden afgestemd met Europol's EU IRU. Tevens wordt de NTA-taak afgestemd met de AIVD en de MIVD, om te voorkomen dat inlichtingenbelangen worden doorkruist.

Loggen en verantwoorden

NTA-meldingen worden per stuk beargumenteerd en geregistreerd. [REDACTED] 5,6
[REDACTED] Het geheel wordt bewaard met inachtneming van de Wpg. De NL IRU verantwoordt NTA-activiteiten aan het OM.

De NTD-taak

Als toepassing van NTA niet leidt tot verwijdering van de content, kan onder gezag van het OM een strafrechtelijke procedure in gang worden gezet om deze content onder dwang te laten verwijderen. Deze procedure wordt *Notice and Take Down* (NTD) genoemd. Maatregel 29 stelt dat NTD wordt gebaseerd ofwel op een aanpassing van EU-verordening 2580/2001 in samenhang met de nationale sanctieregeling terrorisme 2002, ofwel op basis van nader tot stand te brengen nationale regelgeving. Toepassing van de NTD-procedure is geen expliciet projectdoel. In overleg met het OM kan in voorkomende gevallen wel een NTD-procedure in gang worden gezet.

Identificatie van producenten en verspreiders

De gemelde en veiliggestelde content wordt door de NL IRU, met inachtneming van de Wpg, gedeeld met OSINT LE en/of regionale OSINT-afdeling(en), waar nader onderzoek kan worden gedaan i.v.m. de identificatie van producenten en verspreiders van de content. Dit kan in het kader van een verkennend onderzoek (art. 126gg Sv) of een opsporingsonderzoek (art. 132a Sv) [REDACTED] 3
[REDACTED]

Kennis- en expertisepunt

De NL IRU fungeert als kennis- en expertisepunt voor duiding van jihadpropaganda in het kader van NTA. Regionale eenheden kunnen online aangetroffen content aanleveren voor duiding en/of mogelijke verwijdering. Deze kennis- en expertisefunctie wordt afgestemd op die van afdelingen met verwante taken, waaronder het Team Expertise en Wetenschap (DLR).

Groeiproces

Het werkproces van de NL IRU is een groeiproces dat, ook na afronding van dit project, constant dient te worden doorontwikkeld en uitgebreid.

4 Planbeschrijving

4.1 Algemene doelstelling

De algemene doelstelling van dit project is de aanpak van jihadistische content op openbare (sociale media) accounts en websites op internet. Achterliggende gedachte is dat deze content bijdraagt aan de snelle verspreiding van het jihadistische gedachtegoed. Deze doelstelling is onderdeel van een veel bredere, integrale aanpak van jihadisme. Deze is beschreven in het eerder genoemde *Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme*.

Jihadistische content op openbare accounts en websites wordt verwijderd via de procedure van *Notice and Take Action* (NTA). Volgens deze procedure meldt de NL IRU strafbare jihadistische content aan de faciliterende internetbedrijven. Hen wordt vrijblijvend verzocht om de content te toetsen aan de eigen gebruikersvoorwaarden, met het oog op verwijdering van de content of blokkering van de accounts.

Als toepassing van de NTA-procedure niet leidt tot verwijdering van de content, kan de NL IRU in bijzondere gevallen een strafrechtelijke procedure in gang zetten om de content onder dwang te laten verwijderen. Deze procedure wordt *Notice and Take Down* (NTD) genoemd.

4.2 Projectdoelstellingen

- Het oprichten van een specialistische afdeling die zich richt op verwijdering van jihadistische content van openbare (sociale media) accounts en websites. De afdeling, genaamd *Nederlandse Internet Referral Unit* (NL IRU), is een samenwerkingsverband van regionale Eenheden, onder coördinatie van de Landelijke Eenheid. De NL IRU voert haar kerntaak uit via NTA. In bijzondere gevallen wordt content onder gezag van het OM verwijderd via NTD (het toepassen van NTD is echter geen projectdoelstelling. Zie ook onder 3.3. *scope*).
- Het optuigen en implementeren van een NTA-methode;
- Het optuigen van een NTD-methode;
- Het inrichten van de NL IRU als expertise knooppunt;
 - De NL IRU beschikt over de juiste (collectieve) kennis, expertise en ervaring om jihadistische content te kunnen identificeren, duiden en selecteren in het kader van NTA. De NL IRU beschikt met dat doel ook over de juiste kennisbronnen, middelen en contacten;
 - De NL IRU is in staat om politieafdelingen te ondersteunen bij het duiden van jihadistische content, in het kader van NTA/NTD:
- Het (laten) inrichten van een digitaal meldpunt, al dan niet via MMA, waar burgers content kunnen melden;
- Het optuigen en implementeren van afstemmingsprocedures, waarmee NTA/NTD wordt afgestemd op onderzoeks- en inlichtingenbelangen van interne en externe partijen;
 - Intern: OSINT-afdelingen en lopende onderzoeken binnen politie-eenheden;
 - Extern: veiligheidsdiensten en buitenlandse (Europese) politiediensten (via Europol);
- Het optuigen en implementeren van een proces voor deling van content met OSINT-afdelingen binnen de NP. Deze afdelingen kunnen producenten en/of verspreiders van content identificeren. De NL IRU kan daarbij gevraagd en ongevraagd adviseren over het belang van nader onderzoek m.b.t. bepaalde content.

- Een verkenning van de juridische context waarbinnen de NL IRU uitvoering geeft aan haar kerntaken (grondslagen, kaders, bevoegdheden). Indien nodig leidt deze verkenning tot aanbevelingen aan de opdrachtgever;

4.3 Binnen scope

- Notice and Take Action (NTA)
Binnen dit project valt de oprichting van een unit die in staat is om de NTA-taak uit te voeren. In de projectfase wordt de daarvoor benodigde kennis en ervaring opgedaan binnen een kernteam. Dit kernteam ontwikkeld en test ook de benodigde procedures en protocollen.

4.4 Buiten scope

- Notice and Take Down (NTD)
Binnen dit project wordt de unit voorzien van handvatten om een NTD-procedure op te starten. Buiten de scope van dit project valt echter het testen en/of daadwerkelijk in gang zetten van de NTD-procedure.
- Expertiseknooppunt
In de ondersteuning van politieonderzoeken beperkt de unit zich tot duiding van online content in het kader van NTA. Duiding in het kader van (andere) strafvorderlijke beslissingen, of in het kader van bewijsvoering valt buiten de taken;
- Identificatie van producenten en verspreiders
De unit zal zich niet richten op de identificatie van producenten en verspreiders van content (maatregel 29 sub b). De [REDACTED] wordt met het oog hierop wel gedeeld met 5,6 afdeling OSINT LE. Als vooraf duidelijk is dat content uit een bepaalde regio komt, kan het verzoek tot identificatie van de producent/verspreider ook bij de regionale OSINT-teams op de DIKs worden uitgezet.
- Publiceren van lijst met radicale sites
Buiten de taken van de NL IRU valt het publiceren van een geactualiseerde lijst van online jihadistische (sociale media) websites, om gemeenschappen, professionals en ouders te informeren (maatregel 29 sub h)
- Andere criminaliteitsgebieden
Conform de opdracht richt de NL IRU zich enkel op verwijdering van *jihadistische* content. [REDACTED] 3,6
[REDACTED]

Het project eindigt met de goedkeuring van het projectresultaat en dechargeverlening van de projectleider door de NL IRU NL IRU-stuurgroep. De samenstelling van deze NL IRU-stuurgroep wordt later in dit stuk besproken.

4.5 Op te leveren producten

De onderstaande tabel geeft een productdecompositie op hoofdlijnen. In de loop van het project zullen alle hier genoemde producten verder gedetailleerd en gerealiseerd worden.

Product

Waarde (relatie met doel)

1. NL IRU Basis-unit

1.1. Opgeleid basisteam

- Monitorspecialisten (3 fte)
- Systeemanalist (1,5 fte)
- Arabist (1 fte)
- Recherchekundige (2 fte)
- Communicatiemedewerker (0,2 fte)

Het basisteam is in staat om de NL IRU op te bouwen en om alle kerntaken van de NL IRU uit te voeren, waaronder:

- ontwikkelen en implementeren van software
- ontwikkelen en implementeren van protocollen voor het NTA-proces

Indien nodig volgt het team relevante cursussen:

[Redacted] 5,6

(zie ook onder product 4)

1.2. Basisuitrusting

Basale soft- en hardware

4 werkstations:

- Dubbel beeldscherm
- [Redacted] 5,6
- Grote flatscreen, [Redacted]
- Literatuur / naslagwerken

Product**Waarde (relatie met doel)****2. NTA-taak**2.1. NTA-werkproces

- *Identificatie*
- *Selectie*
- *Veiligstellen*
- *Melding*
- *Deling*
- *Afstemming*
- *Verantwoording (incl. Wpg)*

Identificatie betreft het vinden van jihadistische content [REDACTED]

5,6

Selectie betreft het beoordelen van content
Veiligstellen betreft [REDACTED]

5,6

Melding van geselecteerde content aan faciliterende internetbedrijven

Deling van geselecteerde content vindt plaats met OSINT LE, met het oog op verder onderzoek naar trends en identificatie van producenten en/of verspreiders.

Afstemming vindt plaats met regionale Eenheden, veiligheidsdiensten en Europol i.v.m. onderzoeks- en inlichtingenbelangen.

Verantwoording betreft het proces van selectie en melding.

2.2. Toetskaders

- *Strafrecht*
- *Gebruikersvoorwaarden*

Internetmonitorspecialisten van de NL IRU beoordelen content a.d.h.v. een dubbel toetskader. De eerste toets, aan het strafrecht, betreft de *legitimiteit* van de melding. De tweede toets, aan de gebruiksvoorwaarden, betreft de *effectiviteit*, of het *nut* van de melding.

2.3. Afstemmingsprotocol

Methodiek voor het afstemmen van NTA-taak op opsporings- en inlichtingenbelangen.

2.4. Delingsprotocol

Methodiek voor deling van content met OSINT LE, i.v.m. identificatie van producenten en verspreiders.

2.3. Workflowmanagementsysteem

- *incl. termijnbewaking (Wpg)*

Geautomatiseerd systeem waarin zo veel mogelijk stappen uit het werkproces zijn geïntegreerd. (beoordeling, afstemming, melding, status-updates, opslag, deling, etc.)

3. NTD-taak3.1. NTD-protocol

- *Juridische handvatten voor NTD*

Werkproces om een gang naar de rechter te maken met het oog op verwijdering van content onder dwang, als toepassing van de NTA-procedure niet leidt tot het gewenste resultaat.

Product**Waarde (relatie met doel)****4. Expertiseknooppunt****4.1. Opgebouwde (collectieve) kennis en expertise binnen het team**

- *incl. aansluiting op relevante kennis(bronnen), middelen en contacten*

Het NL IRU team beschikt over de juiste (collectieve) kennis en expertise, en heeft aansluiting op relevante specialistische fora. Op basis hiervan kan het team jihadistische content snel en kundig duiden in het kader van de NTA-taak (zie ook onder 1.1. Basisteam, cursussen)

6. Juridische verkenning**6.1 Afgeronde verkenning van grondslagen, bevoegdheden en kaders**

Duidelijkheid verschaffen omtrent de juridische context waarbinnen de NL IRU de aan haar opgedragen taken kan uitvoeren. Indien nodig aanbevelingen doen aan opdrachtgever / Ministerie van Veiligheid en Justitie, om taakuitvoering (beter) te legitimeren

7. Borgen van samenwerking**7.1. Werkbezoeken / Presentaties**

- *Intern: Landelijke en regionale OSINT-, CTER- en RIK-afdelingen*
- *Extern: OM, Veiligheidsdiensten, Europol, MMA*

Mogelijkheden (& beperkingen) van NL IRU worden gepresenteerd aan partners; NTA/NTD wordt afgestemd op belangen van partners; Selectie van content wordt afgestemd met het OM; Deling van content wordt afgestemd met (OSINT-afdelingen), etc.

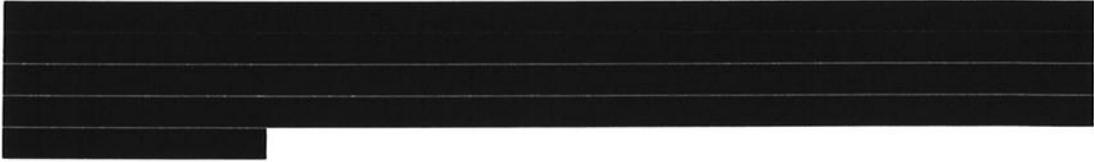
7.2. (Permanente) overlegstructuren

Waar nodig wordt afstemming van NTA geborgd in (permanente) overlegstructuren

5 Uitgangspunten en Projectvoorwaarden

5.1 Uitgangspunten en aannames

- Uitgangspunt is dat de LE in de toekomst de coördinatie behoudt over de NL IRU en, in samenwerking met regionale eenheden, de continuïteit binnen het team waarborgt. Daarbij is cruciaal dat personeel voor langere tijd beschikbaar wordt gesteld, zonder tussentijdse wisselingen. Deze continuïteit garandeert het behoud van opgebouwde collectieve kennis en expertise.
- Uitgangspunt is dat de NTA-taak, zoals uitgevoerd door de NL IRU, een aanvulling vormt op bestaande taken van landelijke en regionale OSINT en CTER-afdelingen. De verschillende afdelingen en de NL IRU 'voeden' elkaar wederzijds met relevante content, in het kader van hun specifieke taakstelling, met inachtneming van de Wpg.
- Uitgangspunt is dat de NTA-taak door de NL IRU kan worden uitgevoerd op basis van een geschikte wettelijke grondslag en binnen geschikte wettelijke kaders. Deze worden vastgesteld in samenspraak met Ministerie van Veiligheid & Justitie en het OM.

- 5,6

5.2 Raakvlakken met andere projecten

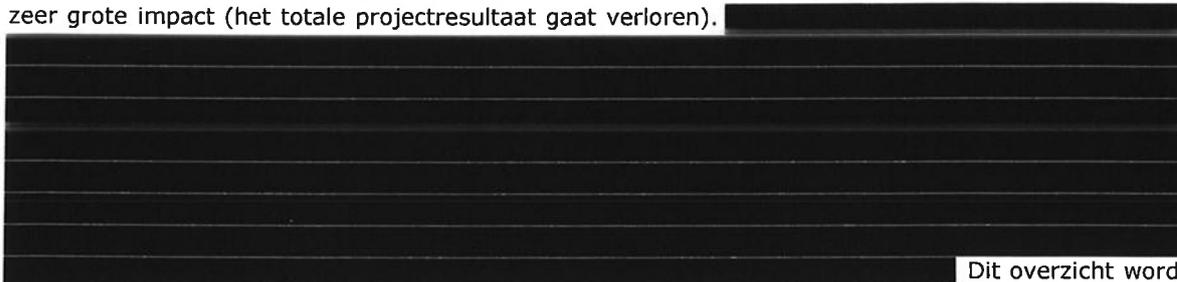
Er zijn raakvlakken met de volgende andere projecten en afdelingen:

- 5,6
 - 5,6
 - Fysiek worden de teams naast elkaar gezet, zodat kennis en ervaring 5,6 kan worden gedeeld en men kan leren van elkaars expertise.
 - Bij het ontwikkelen van werkprocessen, juridische kaders en overleggrema voor de NL IRU wordt, waar mogelijk, opgetrokken met 5,6
- OSINT-afdeling van de Landelijke Eenheid en Regionale Eenheden.
 - OSINT-afdelingen van de verschillende Eenheden monitoren openbare bronnen op het internet 5,6
 - Content waarop de NTA-procedure is toegepast wordt met de OSINT afdeling van de LE gedeeld, zodat producers en verspreiders van de content kunnen worden geïdentificeerd (maatregel 29 sub b).
 - Bij het ontwikkelen van werkprocessen, juridische kaders en overleggrema voor de NL IRU wordt, waar mogelijk, opgetrokken met de OSINT-afdeling van de LE.

- Afdeling Kennis en Expertise
 - Binnen de politieorganisatie fungeert de afdeling Kennis en Expertise als kenniscentrum op het gebied van CTER. Voor zover de NL IRU online content duidt in het kader van NTA, raakt is er overlap met deze afdeling. Duiding in het kader van (andere) strafvorderlijke beslissingen, of in het kader van bewijsvoering wordt doorverwezen naar deze afdeling.
- MMA
 - De NL IRU voert zelfstandig de NTA-taak uit, maar stemt, in dien mogelijk, het verkrijgen van burgermeldingen af met Meld Misdaad Anoniem (MMA).
- EU IRU
 - Europol's *Internet Referral Unit* richt zich - in navolging van de Britse CTIRU - op de verwijdering van jihadistische content van het (openbare) internet. De EU IRU is opgericht op 1 juli 2015, na mandaat van de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken (besluit 12 maart 2015).
 - De EU IRU neemt ook verzoeken voor NTA in ontvangst van lidstaten die geen eigen Internet Referral Unit hebben. Daarnaast produceert de EU IRU kennisdocumenten m.b.t. (online) jihadpropaganda, en onderhoudt de EU IRU de jihadpropaganda-database 'Check the Web'. Deze kan door lidstaten geraadpleegd worden. De EU IRU kan ook verzoeken tot duiding van online jihadpropagandamateriaal van lidstaten in behandeling nemen, en kan de CTW-database 'voeden' met content die door lidstaten wordt aangeleverd.
- DLR
 - Vanuit de DLR, OM en de NCTV zijn al contacten gelegd met internet-serviceproviders. Vanuit de EU IRU zijn eveneens contacten gelegd met internet-serviceproviders. Hier bovendien specifiek in het kader van NTA.

6 Projectrisico's

In onderstaande tabel zijn de tot nu toe bekende projectrisico's aangegeven. De kans op een risico wordt aangegeven met een cijfer van 1 t/m 5, waarbij 1 een zeer kleine kans is en 5 een zeer hoge kans. De impact is een maat voor de gevolgen van het risico als het daadwerkelijk optreedt. Ook dit wordt aangegeven met een cijfer van 1 t/m 5, waarbij 1 een zeer kleine impact weergeeft en 5 een zeer grote impact (het totale projectresultaat gaat verloren).

3

Dit overzicht wordt verder uitgewerkt door een groep deskundigen en belanghebbenden binnen het project, onder leiding van de projectleider, tijdens de definitiefase. Op gezette tijden tijdens het project worden de risico's geëvalueerd en zowel de inschatting van het gewicht als de gekozen maatregelen kritisch bekeken. De eigenaar is degene die primair verantwoordelijk is voor het in de gaten houden van het risico en het inzetten van de maatregelen.

Nr	Risico	Gevolg voor projectresultaat	Kans	Impact	Gewicht (Kans x impact)	Preventieve maatregel	Tegenmaatregel na optreden	Eigenaar
	Wetgeving							
	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]		
	Besluitvorming							
	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]		

3

3

Nr	Risico	Gevolg voor projectresultaat	Kans	Impact	Gewicht (Kans x impact)	Preventieve maatregel	Tegenmaatregel na optreden	Eigenaar
	[Redacted]	[Redacted]	█	█	█	[Redacted]	[Redacted]	
	Mensen							
	[Redacted]	[Redacted]	█	█	█	[Redacted]		
	[Redacted]	[Redacted]	█	█	█			

3

3

3

Nr	Risico	Gevolg voor projectresultaat	Kans	Impact	Gewicht (Kans x impact)	Preventieve maatregel	Tegenmaatregel na optreden	Eigenaar
	[Redacted]	[Redacted]	■	■	■			
	[Redacted]	[Redacted]	■	■	■	[Redacted]		[Redacted] 7
	[Redacted]	[Redacted]	■	■	■	[Redacted]		[Redacted] 3
	[Redacted]	[Redacted]	■	■	■	[Redacted]		[Redacted] 3

Middelen							
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	3
Financiën							
Tijd							
Partners							
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	3
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	3
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	3

7 Projectorganisatie

7.1 Opdrachtgever

De opdracht tot oprichting van de NL IRU komt voort uit het *Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme* (29 augustus 2014) van de minister van Veiligheid en Justitie en de minister van Sociale zaken en Werkgelegenheid. De opdracht is vanuit de korpsleiding belegd bij de politiechef van de Landelijke Eenheid / portefeuillehouder CTER. Deze heeft het sectorhoofd van de DLIO opdracht gegeven een NL IRU in te richten binnen de DLIO. De opdracht is verder gemandateerd aan de afdelingschef(s) Afdeling Landelijke Informatie (ALI).

7.2 NL IRU-stuurgroep

De NL IRU-stuurgroep treedt op als klankbord. In voorkomende gevallen escaleert de NL IRU-stuurgroep in de lijn.

Naam	Rol	Taken, Verantwoordelijkheden, bevoegdheden
██████████ 7	Sectorhoofd DLIO / Opdrachtnemer / voorzitter Sg	Beoordelen of projectfasen kunnen worden gestart en afgesloten. Dit gebeurt bij iedere fase overgang.
██████████ 7	Afdelingschef ALI / 2 ^e opdrachtnemer	Besluiten over knelpunten en projectrisico's, met gevolgen voor scope en doorlooptijd.
██████████ 7	Sectorhoofd DRIO Den Haag / Belanghebbende / vertegenwoordiger regio's	
██████████ 7	Strategisch adviseur portefeuillehouder CTER	
██████████ 7	Strategisch adviseur Cybercrime / Verbinding phf Korpsleiding	
NN	IV (ICT/IM) PM	
NN	OM PM	

7.3 Projectorganisatie

Naam	Rol	Taken, Verantwoordelijkheden, Bevoegdheden
██████████ 7	Projectleider	Afstemming voortgang project met NL IRU-stuurgroep Afstemming voortgang project met leveranciers Toewijzen projectbudget aan projectactiviteiten Toewijzen projectactiviteiten aan projectleden Dagelijkse aansturing van de projectleden Creëren van draagvlak bij de eindgebruikers en functioneel beheerders Verzorgen van de interne communicatie m.b.t. het project

Eerste aanspreekpunt voor alle regio's
 Afstemming met leveranciers t.a.v. uit te voeren activiteiten
 Opstellen Project Initiatie Document
 Verantwoordelijk voor externe communicatie. De projectleider fungeert als ijsbreker voor het opzetten van interne en externe samenwerking. Daaronder valt het aankondigen en op hoofdlijnen afstemmen van NTA-activiteiten met internetbedrijven, politie, OM, veiligheidsdiensten en Europol

	7 Projectadviseur	Adviseren
NN	Administratieve ondersteuning / ALI (0.5 fte)	Ondersteunen project op administratief gebied Ondersteunen werkgroepen Verslaglegging vergaderingen

7.4 Samenstelling van het projectteam

Het projectteam bestaat uit leden met kernfuncties en leden met projectfuncties. De kernfuncties blijven ook na afloop van het project bestaan. Teamleden met kernfuncties verwerven gedurende het project de juiste expertise om de NL IRU daarna zelfstandig te laten functioneren. De projectfuncties worden alleen vervuld voor de duur van het project. Deze functies vervallen daarna geheel of grotendeels.

Projectteam NL IRU

	Project-leider	Specialist	Systeem-analist	Reku	Arabist	Jurist	Overig*
1^e fase							
3-2016 / 8-2016							
Kernfunctie		+2		+1			
Projectfunctie	+1		+1	+1		+0,5	+2,5
Subtotaal	1	2	1	2		0,5	2,5
2^e fase							
9-2016 / 12-2016							
Kernfunctie		+1	+0,5		+1		
Projectfunctie							
Subtotaal	1	3	1,5	2	1	0,5	2,5
3^e fase							
1-2017 / 6-2017							
Kernleden							
Projectfunctie							
Totaal	1	3	1,5	2	1	0,5	2,5

*Onder 'overig' wordt hier gerekend; bestaande functies, die binnen hun standaard taakuitvoering een deel van hun tijd spenderen aan de oprichting van de NL IRU (zoals afdelingshoofd ALI, Hoofd Facilitaire Zaken LE, communicatiemedewerker)

7.5 Werkgroepen

De leden van het projectteam nemen plaats in verschillende werkgroepen, van waaruit de inhoudelijke werkzaamheden voor het project worden uitgevoerd. De onderstaande overzichten beschrijven deze werkgroepen, de deelnemers en een kort overzicht van de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. In hoofdstuk 8 worden specifieke activiteiten toegewezen aan de werkgroepen.

Werkgroep 1	NTA-proces
7 [REDACTED] (Den Haag) NN	Teamleider (voorzitter) Arabist / Midden-Oostdeskundige
7 [REDACTED] [REDACTED] NN NN	Monitorspecialist Monitorspecialist Monitorspecialist Recherchekundige Recherchekundige
Taken, Verantwoordelijkheden, Bevoegdheden	De werkgroep is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, testen en implementeren van het gehele NTA-werkproces. Dit beslaat in elk geval: <ul style="list-style-type: none"> - <u>Identificatie content</u> [REDACTED] 5,6 - <u>Duiding content</u> incl. duiding op verzoek van politieafdelingen incl. opstellen kennisproducten m.b.t. 'trends' incl. werving van kennisbronnen, middelen en contacten om jihadistische content snel te kunnen duiden - <u>Selectie content</u> incl. gebruik toetskaders & afstemming met OM - <u>Melding content</u> incl. afstemming met internetbedrijven incl. afstemming en met politie, veiligheidsdiensten en Europol i.v.m. onderzoeks- en inlichtingenbelangen - <u>Deling content</u> incl. afstemming met OSINT LE i.v.m. identificatie van producenten en verspreiders incl. mogelijkheid tot verstrekken (prioriterings)advies - <u>Veiligstellen content</u> [REDACTED] 5,6 - <u>Verantwoording NTA-proces</u> incl. statistische overzichten - <u>Escalatie</u> Wie te bellen bij internetbedrijven als geen gehoor wordt gegeven aan NTA? Wanneer doorstappen naar NTD?

Werkgroep 2

Internetmonitorspecialist
7 [REDACTED] (LE)
NN
NN
NN

Taken,
Verantwoordelijkheden,
Bevoegdheden

Juridische zaken

[REDACTED] 7
Jurist / adviseur LE
Privacy Officer LE
Recherchekundige
OM (als adviseur / gezag) PM

De werkgroep is verantwoordelijk voor:

- een juridisch toetskader waarmee het NL IRU basisteam de *legitimititeit* van een NTA-melding kan beoordelen. Dit toetskader is gebaseerd op het strafrecht. Het is actueel en 'cop friendly'.
- een overzicht van gebruikersvoorwaarden van de relevante sociale media waarmee het NL IRU basisteam de *effectiviteit*, of het *nut* van een NTA-melding kan beoordelen;
- het opstellen van handvatten voor de NTD-procedure. Deze omvatten een globaal werkproces, kennis of voorbeelden van succesvolle NTD-zaken en een update van ontwikkelingen op het gebied van wetgeving.
- Een overzicht van bewaartermijnen (Wpg), die in het workflowmanagementsysteem kunnen worden geïntegreerd.

Werkgroep 3

[REDACTED] 7
[REDACTED]

Taken,
Verantwoordelijkheden,
Bevoegdheden

Automatisering

Internetmonitorspecialist (voorzitter)
Systeemanalist
Recherchekundige

De werkgroep is verantwoordelijk voor

- Inrichten van soft- en hardware waarmee de NL IRU haar taken kan uitvoeren
- Automatisering werkprocessen ontwikkeling workflowmanagementsysteem waarin zoveel mogelijk processtappen zijn geïntegreerd, incl. Bewaartermijnen
- Borging werkprocessen schrijven van protocollen incl. contactpersonen, telefoonnummers, emailadressen, ect.

7.6 Overlegstructuren

NL IRU-stuurgroep

Persoon (organisatie)	Deelnemers NL IRU-stuurgroep
Frequentie	Minimaal bij de start en voor elke faseovergang, voorts maandelijks In de uitvoerings- en implementatiefase door de NL IRU-stuurgroep nader te bepalen.

Projectteam

Persoon	- Projectleider (voorzitter) - Werkgroepvoorzitters - Administratieve ondersteuning
Doel	In het projectteamoverleg zijn alle werkgroepvoorzitters vertegenwoordigd. In het overleg wordt voortgang en planning van het project besproken en wordt besloten over (knel)punten die geen gevolgen hebben voor de planning, budget en kwaliteit.
Frequentie	Wekelijks

Werkgroepen

Persoon (organisatie)	- Deelnemers werkgroepen
Frequentie	Wordt afgesproken in het projectoverleg en is afhankelijk van de fase waarin het project zich bevindt.

8 Planning

In dit hoofdstuk wordt het project eerst in fasen ingedeeld. Daarna volgt een planning in de tijd.

8.1 Fasering

8.1.1 1^e Initiatiefase (1 januari 2016 - 29 februari 2016)

Het doel van de initiatie is het scheppen van de randvoorwaarden om het project te kunnen uitvoeren. In deze fase wordt een plan geschreven, de projectorganisatie ingericht en worden de financiële middelen beschikbaar gesteld. Deze fase wordt afgesloten met een beslissing van de NL IRU-stuurgroep om fase 2 van het project uit te voeren.

<u>Activiteiten</u>	<u>Uitvoering</u>	<u>Verantwoordelijk</u>
Ontwikkelen project plan	PL	ALI / DLIO
Opzetten overige projectdocumentatie	PL	ALI / DLIO
Inrichten projectorganisatie	PL	ALI / DLIO
Verkrijgen draagvlak bij partners	PL	ALI / DLIO
Inrichten NL IRU-stuurgroep	PL	ALI / DLIO
Besluitvorming NL IRU-stuurgroep	PL	ALI / DLIO

8.1.2 Definitiefase (1 januari 2016 - 29 februari 2016)

Doel

Doel van de definitiefase is het inventariseren, afstemmen en vaststellen van de eisen en wensen waaraan de projectresultaten moeten voldoen. Tevens vindt bijstelling van de business case plaats. Deze fase wordt afgesloten met een beslissing van de Landelijke NL IRU-stuurgroep om de volgende fase uit te voeren.

<u>Activiteiten</u>	<u>Uitvoering</u>	<u>Verantwoordelijk</u>
Verder uitwerken projectrisico's	PL	ALI / DLIO
Schrijven faseplan volgende fase	PL	ALI / DLIO
Opstellen Business Case	PL	ALI / DLIO
Voorbereiden besluitvorming NL IRU-stuurgroep	PL	ALI / DLIO
Besluitvorming NL IRU-stuurgroep	PL	ALI / DLIO

8.1.3 Inrichtingsfase (1 januari 2016 – 29 februari 2016)

Het doel van de inrichtingsfase is het inrichten van een projectteam en een ruimte voor de NL IRU

<u>Activiteiten</u>	<u>Uitvoering</u>	<u>Verantwoordelijk</u>
Inrichten werkplekken	ALI	DLIO
Werven medewerkers	ALI	DLIO

8.1.4 Pilotfase (1 maart 2016 – 31 augustus 2016)

Doel van pilotfase is het opzetten van het NTA-werkproces. Aan de hand van casuïstiek worden protocollen ontwikkeld. De systematiek wordt gaandeweg geautomatiseerd.

<u>Activiteiten</u>	<u>Uitvoering</u>	<u>Verantwoordelijk</u>
Casuïstiek behandelen	PL	ALI / DLIO
Ontwikkeling NTA-werkproces	PL	ALI / DLIO
- 'Handmatige' opstart, geleidelijke automatisering		
- Borging / Protocollen schrijven		
Samenwerkingsverbanden met interne en externe partners tot stand brengen	PL	ALI / DLIO
Schrijven faseplan volgende fase	PL	ALI / DLIO
Vorbereiden besluitvorming NL IRU-stuurgroep	PL	ALI / DLIO
Besluitvorming NL IRU-stuurgroep	PL	ALI / DLIO

8.1.5 1^e operationele fase (1 september 2016 – 31 december 2016)

Doel van de 1^e operationele fase is het 'proefdraaien' met de ontwikkelde systematiek. Het aantal 'referrals' wordt gaandeweg opgehoogd en het geautomatiseerde workflowmanagementsysteem wordt in de praktijk verder afgestemd op de NTA-taak.

<u>Activiteiten</u>	<u>Uitvoering</u>	<u>Verantwoordelijk</u>
Ontwikkelde systematiek hanteren	PL	ALI / DLIO
Doorontwikkeling NTA-werkproces	PL	ALI / DLIO
- Geautomatiseerd proces uitbouwen		
- Doorontwikkeling van protocollen		
Schrijven faseplan volgende fase	PL	ALI / DLIO
Vorbereiden besluitvorming NL IRU-stuurgroep	PL	ALI / DLIO
Besluitvorming NL IRU-stuurgroep	PL	ALI / DLIO

8.1.6 2^e operationele fase (1 januari 2017 – 30 juni 2017)

Doel van de 2^e operationele fase is het 'borgen' van de ontwikkelde systematiek. De ontwikkeling van de protocollen en het automatiseringsproces worden afgerond. De unit gaat op volle sterkte draaien en kan aan het einde van deze fase autonoom, buiten de projectcontext, functioneren.

<u>Activiteiten</u>	<u>Uitvoering</u>	<u>Verantwoordelijk</u>
Ontwikkelde systematiek vastleggen in werkprocessen / protocollen	PL	ALI / DLIO
Afronden automatiseringsproces	PL	ALI / DLIO
Afronden ontwikkeling protocollen	PL	ALI / DLIO
Schrijven faseplan volgende fase	PL	ALI / DLIO
Vorbereiden besluitvorming NL IRU-stuurgroep	PL	ALI / DLIO
Besluitvorming NL IRU-stuurgroep	PL	ALI / DLIO

8.1.7 Afsluiting project

In deze fase wordt het project afgesloten. De geplande doorlooptijd van het project is 18 maanden (1 januari 2016 – 30 juni 2017). De NL IRU moet volledig operationeel zijn op 30 juni 2017. Dat is tevens de einddatum van het project. Daarna zullen de kernleden van het team de unit zelfstandig operationeel kunnen houden.

<u>Activiteiten</u>	<u>Uitvoering</u>	<u>Verantwoordelijk</u>
Inventariseren 'lessons learned', opstellen lessons learned rapportage en communicatie ervan naar de stakeholders.	PL	ALI / DLIO
Opstellen eindrapportage.	PL	ALI / DLIO
Afsluitende bijeenkomst met NL IRU-stuurgroep, verkrijgen decharge.	PL	ALI / DLIO
Afsluitende bijeenkomst met projectteam.	PL	ALI / DLIO
Archiveren projectdocumentatie.	PL	ALI / DLIO

Toelichting op kosten

Op deze begroting geldt een tolerantie van 10%, hetgeen wil zeggen dat de projectmanager pas escaleert naar de NL IRU-stuurgroep als de werkelijke besteding minder dan 90% of meer dan 110% wordt of dreigt te worden.

Functie en schalen

Voor de berekening van de salariskosten is uitgegaan van een maandsalaris vermeerderd met de secundaire arbeidsvoorwaarden (13e maand, verloftoeslag e.d.) 13,8

Cursussen

[Redacted]	5,6
[Redacted]	5,6
[Redacted]	5,6

Tools (stelpost)

[Redacted]	4,5,6
------------	-------

Literatuur (stelpost)

Bijvoorbeeld: [Redacted]	3,5,6
--------------------------	-------

Abonnementen (stelpost)

[Redacted]	3,5,6
------------	-------

9.2 Financiële dekking

De in de vorige paragraaf begrote kosten van het project worden als volgt gefinancierd:

Van: [redacted] 7
Verzonden: dinsdag 29 maart 2016 13:52
Aan: [redacted] 7
Onderwerp: NL IRU besproken op DO vanmorgen

Hoi [redacted] 7

[redacted] 3

[redacted] 3

Met vriendelijke groet,

[redacted] 7
[redacted]
[redacted]

Politie | Den Haag | Dienst Regionale Informatie Organisatie

Burgemeester Patijnlaan 35, 2585 BG Den Haag
Postbus 264, 2501 CG Den Haag
M 06 [redacted] 7

Van: [redacted] 7

Verzonden: dinsdag 29 maart 2016 14:04

Aan: [redacted]@politie.nl>; [redacted] 7
[redacted]@politie.nl>

Onderwerp: RE: NL IRU besproken op DO vanmorgen

Hallo [redacted] 7

Goed dat je erbij bent geweest vandaag en volgens mij [redacted] 3

Groet,

[redacted] 7
[redacted]

Politie | Landelijke Eenheid | Dienst Landelijke Informatieorganisatie i.o.
afdeling Landelijke Informatie

Hoofdstraat 54, 3972 LB Driebergen
Postbus 100, 3970 AC Driebergen
M [redacted] 7

Managementondersteuning 7
[redacted]

Project Initiatie Document
Opzet NL IRU

Inhoudsopgave

1	DOCUMENTBEHEER	4
1.1	Versie historie	4
1.2	Distributie historie	4
1.3	Document historie	5
2	MANAGEMENTSAMENVATTING	6
3	INLEIDING	8
3.1	Doel van het document	8
3.2	Gehanteerde termen	8
3.3	Achtergrond van het project	9
4	PLANBESCHRIJVING	13
4.1	Algemene doelstelling	13
4.2	Projectdoelstellingen	13
4.3	Binnen scope	14
4.4	Buiten scope	14
4.5	Op te leveren producten	15
5	UITGANGSPUNTEN EN PROJECTVOORWAARDEN	18
5.1	Uitgangspunten en aannames	18
5.2	Raakvlakken met andere projecten	18
6	PROJECTRISICO'S	20
7	PROJECTORGANISATIE	25
7.1	Opdrachtgever	25
7.2	NL IRU-stuurgroep	25
7.3	Projectorganisatie	25
7.4	Samenstelling van het projectteam	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
7.5	Werkgroepen	27
7.6	Overlegstructuren	29
8	PLANNING	30
8.1	Fasering	30
9	KOSTEN	33
9.1	Kosten	33
9.2	Financiële dekking	34

1 Documentbeheer

1.1 Versie historie

Versie	Datum	Auteur	Wijziging
0.1	28-01-2016	[REDACTED]	1 ^e schets
0.2	29-02-2016	[REDACTED]	2 ^e schets
0.3	07-03-2016	[REDACTED]	3 ^e schets
0.4	07-03-2016	[REDACTED]	4 ^e schets
0.5	11-03-2016	[REDACTED]	5 ^e schets
0.6	31-03-2016	[REDACTED]	6 ^e schets

1.2 Distributie historie

	Verspreiding	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6.
[REDACTED] (LE, Politieprofessie)		X	X	X	X	X	
[REDACTED] (LE, [REDACTED] / NL IRU)			X		X		
[REDACTED] (LE, ALI)					X		
[REDACTED] (LE, DLR)					X		
[REDACTED] ([REDACTED] OSINT LE)					X		
[REDACTED] (LE)					X		
[REDACTED] (LE, HTC)					X		
[REDACTED] (LE, DLOS)							
[REDACTED] (LE, politieprofessie / CTER)			X		X		
[REDACTED] (LE politieprofessie / Cybercrime)							
[REDACTED] (LE, Team Open Bronnen)					X		
[REDACTED] (LE, THTC)							
[REDACTED] (LE, Project S&PP)							
[REDACTED] (LE, DLIO)					X		
[REDACTED] (LE, DLIO)					X		
[REDACTED] (LE, DLIO)			X	X		X	
[REDACTED] (LE DRIO)				X		X	
[REDACTED] (Den Haag, DRIO)					X		
[REDACTED] (LE, DLIO)				X		X	
[REDACTED] (NP, portefeuillehouder CTER)				X		X	
[REDACTED] (OM, [REDACTED] CTER)						X	
[REDACTED] (OM)							X
[REDACTED] (OM)							X

1.3 Document historie

Dit document is tot stand gekomen naar aanleiding van het *Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme* (29 augustus 2014, Ministerie van Veiligheid en Justitie & Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid & Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid). Maatregel 29 uit dit Actieprogramma omvat de opdracht aan de Nationale Politie tot de oprichting van een unit ter bestrijding van 'verspreiding van radicaliserende, haatzaaiende jihadistische content' op sociale media en internet. Naar aanleiding van dit Actieprogramma wordt in het document *Aanzet projectplan inrichting Internet Referral Unit* (27 januari 2016, interne memo, DLIO aan ██████████ 7 ██████████) geschetst hoe de Nationale Politie vorm en inhoud wil geven aan de beoogde unit. Onderhavig document vertaalt deze schets in een projectplan. Deze interne memo is in opdracht van ██████████ 7 ██████████ opgesteld door beoogd projectleider ██████████ 7

2 Managementsamenvatting

Oprichting van een nieuwe unit ter bestrijding van online jihadpropaganda

Dit document omvat het projectplan voor de oprichting van een *Nederlandse Internet Referral Unit* (NL IRU). Kerntaak van deze unit is bestrijding van verspreiding van jihadpropaganda op openbare (sociale media) accounts op internet.

De opdracht tot oprichting van deze unit is door de minister van Veiligheid en Justitie geformuleerd in maatregel 29 van het *Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme* (29 augustus 2014) en neergelegd bij de NP. Achterliggende gedachte is dat jihadisme een substantiële bedreiging vormt voor de nationale veiligheid van Nederland en de internationale rechtsorde, en dat sociale media bijdragen aan de snelle verspreiding van het jihadistische gedachtegoed.

Binnen de NP is de opdracht voor de coördinatie en uitvoering belegd bij de Landelijke Eenheid. De LE is zoekt voor de uitvoering samenwerking met de regionale eenheden. Het gehele project beslaat 18 maanden (1 januari 2016 – 30 juni 2017). Na afsluiting van het project is de unit in staat om eigenstandig haar taken te (blijven) vervullen.

Taken van de NL IRU

De NL IRU zal zich richten op:

- het schonen van Nederlandse (sociale) online fora van strafbare jihadpropaganda
- het gericht verstoren van het op Nederland gerichte online jihadistische propagandanetwerk
- het bieden van specialistische ondersteuning aan politie op het gebied van online jihadpropaganda en -netwerken;
- het informeren van de gemeenschap over online jihadpropaganda

Ontwikkeling van NTA als kerntaak

De NL IRU gaat jihadpropaganda bestrijden via de methode van *Notice and Take Action* (NTA). Dit houdt in dat internetbedrijven worden geattendeerd op jihadistische content en - vrijblijvend - worden verzocht deze te beoordelen tegen de eigen gebruikersvoorwaarden. Het ontwikkelen van het NTA-werkproces is de belangrijkste taak in onderhavig project. Het NTA-werkproces beslaat globaal 7 stappen:

1. <i>Identificatie</i>	Het identificeren van jihadistische content [REDACTED]	5,6
2. <i>Selectie</i>	Het beoordelen van geïdentificeerde content op geschiktheid voor NTA. Deze beoordeling vindt eerst plaats in het licht van het strafrecht, dan in het licht van gebruikersvoorwaarden;	
3. <i>Veiligstellen</i>	[REDACTED]	5,6
4. <i>Afstemming</i>	Het afstemmen van NTA-meldingen met landelijke en regionale OSINT- en CTER-afdelingen, veiligheidsdiensten en Europol i.v.m. onderzoeks- en inlichtingenbelangen;	
5. <i>Melding</i>	Het daadwerkelijk melden van content aan faciliterende internetbedrijven;	
6. <i>Deling</i>	Het delen van content met landelijke (en regionale) OSINT- en CTER-afdeling(en), met het oog op verder onderzoek naar trends en identificatie van producenten en/of verspreiders;	
7. <i>Verantwoording</i>	Het organiseren van transparantie en controle omtrent de NTA-activiteiten	

Samenstelling projectteam

Het projectteam bestaat deels uit leden die kernfuncties vervullen. Deze functies zullen na afloop van het project vervuld moeten blijven om de unit zelfstandig te laten functioneren. Daarnaast zijn er leden met functies die geheel of grotendeels overbodig worden na afloop van het project.

	Kernfunctie	Projectfunctie
Projectleider		1 fte
Specialist	3 fte	
Systeemanalist	0,5 fte	1 fte
Recherchekundige	2 fte	
Arabist	1 fte	
Jurist	0,5 fte	
Overig*	2,5 fte	

* *bestaande functies, die binnen hun standaard taakuitvoering een deel van hun tijd spenderen aan de oprichting van de NL IRU (afdelingshoofd ALI, Hoofd Facilitaire Zaken LE, communicatiemedewerker)*

Tijdpad

Het project waarin de NL IRU wordt opgericht beslaat 18 maanden, verdeeld over 4 fases:

- **Initiatiefase** (1 januari – 29 februari 2016)
Opstellen projectplan, inrichting werkplekken, werving projectmedewerkers
- **1^e operationele fase** (1 maart 2016 - 31 augustus 2016)
Casuïstiek behandelen, ontwikkeling NTA-werkproces, samenwerkingsverbanden met interne en externe partners tot stand brengen, afronding en accordering projectplan
- **2^e operationele fase** (1 september 2016 - 31 december 2016)
Ontwikkelde systematiek hanteren, doorontwikkeling NTA-werkproces
- **3^e operationele fase** (1 januari 2017 – 30 juni 2017)
Afronden automatiseringsproces, afronden ontwikkeling protocollen;
Afsluiting project; NL IRU is zelfstandig operationeel

3 Inleiding

3.1 Doel van het document

Dit document zorgt ervoor dat alle betrokkenen (NL IRU-stuurgroep, projectmanager, projectteam, projectmedewerkers, leveranciers en andere partners) weten wat het project *Opzet NL IRU* beoogt, wat er wanneer moet worden opgeleverd en wie wanneer welke taken moet uitvoeren. Tevens staat erin welke middelen daarvoor nodig zijn en wie die beschikbaar stelt, hoe de overlegstructuur eruit ziet, wat de risico's zijn en hoe en wanneer er escalaties en excepties plaatsvinden. Kortom: antwoorden op de vragen wie doet wat, hoe wanneer en waarom om gezamenlijk het project tot een succes te maken. Het is daarmee een gids voor eenieder die bij het project betrokken is en een middel tot besluitvorming bij de start van het project en bij alle belangrijke mijlpalen.

3.2 Gehanteerde termen

Check The Web: Europese Jihadpropaganda-database, beheerd door de EU IRU. De database bevat een grote hoeveelheid gecategoriseerde en geduide jihadpropaganda die online is gevonden. Accounts om toegang te krijgen tot de database zijn aan te vragen via de NL IRU.

CTIRU: De Britse *Counter Terrorism Internet Referral Unit* richt zich - als eerste in Europa - specifiek op verwijdering van jihadpropaganda van openbare (sociale media) accounts op het internet. De CTIRU is opgericht in februari 2010 door de Metropolitan Police.

EU IRU: Europol's *Internet Referral Unit* richt zich - in navolging van de CTIRU - op de verwijdering van jihadistische content van het (openbare) internet. De EU IRU is opgericht op 1 juli 2015, na mandaat van de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken (besluit 12 maart 2015).

Jihad: hier in de betekenis van een gewapende strijd. Daarmee wijkt de term af van de reguliere betekenis in de islamitische traditie, waar het meestal wordt uitgelegd als 'een inspanning voor een verdienstelijk doel'. Het heeft dan een ethische betekenis: de mens heeft de goddelijke opdracht zich in te spannen tegen het kwaad in zichzelf, of de betekenis is het zich inspannen in het belang van de islam en de geloofsgemeenschap.

(Mondiaal) jihadisme: een ideologische stroming binnen de politieke islam die op basis van een specifieke invulling van de salafistische leer en op basis van het gedachtegoed van Sayyid Qutb door middel van een gewapende strijd (jihad) streeft naar een mondiale heerschappij van de islam en de heroprichting van de Islamitische Staat (kalifaat).

NL IRU: Nederlandse Internet Referral Unit

Jihadistische content: teksten, afbeeldingen, video's en/of geluidsfragmenten die het jihadisme uitdragen en de jihadistische beweging verheerlijken.

NTA / Notice and Take Action: Internet Service Providers attenderen op jihadistische content en voorstellen om de inhoud te toetsen aan de eigen gebruikersvoorwaarden.

NTD / Notice and Take Down: melden van (vermeende) strafbare inhoud bij Internet Service Providers door het OM met als doel deze content van het internet te laten verwijderen, conform de *Notice and Take Down* gedragscode.

OSINT Open Source Intelligence

Producenten: personen die jihadistische content vervaardigen

Sociale media: Internetapplicaties die gebruik maken van de creatieve uitwisseling van *User Generated Content*. Het gaat om online fora waarop *interactie en dialoog* centraal staan. Gebruikers verzorgen zelf de inhoud. Er is geen, of minimale tussenkomst van een professionele redactie. Gebruikers krijgen toegang tot de fora via abonnementen, of 'gebruikersaccounts' die worden aangemaakt bij de faciliterende internetbedrijven. Vaak is daarvoor identificatie nodig d.m.v. een user-ID en een paswoord. Voorbeelden van sociale media zijn Facebook, Twitter, Youtube, Archive.org, etc.

Verspreiders: personen die jihadistische propaganda verspreiden.

3.3 Achtergrond van het project

3.3.1 Aanleiding

Het kabinet beschouwt het jihadisme¹ als een substantiële bedreiging voor de nationale veiligheid van Nederland en voor de internationale rechtsorde.² Op 29 augustus 2014 presenteren de Minister van Veiligheid en Justitie en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid daarom het *Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme*.³ Doel van het programma is drieledig: beschermen van de democratische rechtsstaat, bestrijden en verzwakken van de jihadistische beweging in Nederland, en het wegnemen van de voedingsbodem voor radicalisering. Het programma omvat een pakket van 38 bestuurlijke en strafrechtelijke maatregelen (deels bestaand, deels versterkt, deels nieuw). Samen beslaan deze maatregelen vijf terreinen (1. Risicoreductie; 2. Interventie; 3. Aanpak radicalisering en maatschappelijke spanningen; 4. Sociale media; 5. Informatie-uitwisseling en (internationale) samenwerking).

Het 4^e terrein betreft de aanpak van jihadisme op sociale media. Uitgangspunt is dat sociale media bijdragen bij aan de snelle verspreiding van het jihadistische gedachtegoed. Het programma voor dit terrein is uitgewerkt in *maatregel 29*. De kern van deze maatregel is de opdracht aan de Nationale Politie tot de oprichting van een specialistische afdeling ter bestrijding van jihadisme op sociale media.

3.3.2 Huidige situatie

In verschillende Eenheden van de Nationale Politie lopen strafvorderlijke onderzoeken naar jihadistische bewegingen. In deze onderzoeken wordt steeds vaker aandacht besteed aan online activiteiten vanuit deze bewegingen. Als gevolg daarvan is er een toename van online content in de bewijsvoering van strafzaken. Het gaat dan bijvoorbeeld om verdenkingen ter zake art. 96 Sr (voorbereiden/faciliteren van terrorisme); art. 134a Sr (training voor terrorisme); art. 205 Sr (werven voor de gewapende strijd); art. 131 Sr (opruiming) en art. 137d (aanzetten tot haat, discriminatie of geweld tegen groepen). Het meest sprekende recente voorbeeld van een zaak waarin online

¹ Hier wordt bedoeld jihadisme als de gebruikelijke benaming voor een specifieke moderne gewelddadige ideologie en niet jihad als islamitische term meestal uitgelegd als 'een inspanning voor een verdienstelijk doel'.

² Brief van minister Opstelten (VenJ) en minister Asscher (SZW) aan de Tweede Kamer over de integrale aanpak van het jihadisme (*kamerbrief 29-08-2014*)

³ Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme (*rapport 28-08-2014*) en Brief van minister Opstelten (VenJ) en minister Asscher (SZW) aan de Tweede Kamer over de integrale aanpak van het jihadisme (*kamerbrief 29-08-2014*)

jihadpropaganda een cruciale rol speelde is de Context-zaak, gedraaid door de DRR Den Haag (zie uitspraak rechtbank Den Haag, 10-12-2015 / ECLI:NL:RBDHA:2015:14365).

Daarnaast maken de informatieorganisaties van de verschillende Eenheden gebruik van [REDACTED] 5,6 [REDACTED] Deze worden onder meer ingezet om jihadistische activiteiten op openbare (sociale) fora te monitoren.

Het monitoren van jihadistische content staat hier steeds ten dienste van onderzoek naar personen of bewegingen in het kader van opsporing en vervolging, of handhaving van de openbare orde. Deze aanpak is slechts gericht op een deel van het probleem. De bestrijding van content die - samen met andere maatregelen uit het actieprogramma - moet bijdragen aan het voorkomen van radicalisering, valt daar niet onder. Dit wordt momenteel nergens structureel nagestreefd.

Een uitzondering vormt de Nederlandse bijdrage aan de oprichting van Europol's EU IRU. Deze is opgericht op 1 juli 2015, na mandaat van de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken (besluit 12 maart 2015). Net als de boogde NL IRU richt de EU IRU zich op de verwijdering van jihadistische content van het (openbare) internet. Van juli t/m december 2015 zat een CTER-specialist uit de Eenheid Den Haag in het pilotteam van de EU IRU.

3.3.3 Toekomstige situatie

NL IRU

Na afronding van dit project beschikt de Nationale politie over een *Nederlandse Internet Referral Unit* (NL IRU). Deze unit richt zich op de bestrijding van strafbare (jihadistische) content op openbare accounts op sociale media, met het oog op voorkoming van radicalisering. De unit is gevestigd in Driebergen, onder coördinatie van de Landelijke Eenheid, in samenwerking met de Regionale Eenheden. De NL IRU legt verantwoording af aan het OM.

De NTA-taak

Kerntaak van de nieuwe unit is verwijdering van (mogelijk) strafbare content via *Notice and Take Action* (NTA). In deze procedure worden internetbedrijven geattendeerd op de content en verzocht deze te toetsen aan de eigen gebruikersvoorwaarden, met het oog op verwijdering van de content of blokkering van de accounts. Verwijdering van de content of blokkering van de accounts is via de NTA-procedure niet afdwingbaar. De internetbedrijven maken op basis van de melding een eigenstandige afweging.

Identificatie van content

De NL IRU identificeert zelfstandig jihadistische content [REDACTED] 5,6 [REDACTED] Deze vorm van identificatie is content-gericht (en niet persoonsgericht) en wordt voorlopig in principe gebaseerd op artikel 3 PW. Daarnaast kunnen landelijke of regionale OSINT- of CTER-afdelingen binnen de NP online content aanleveren die in de uitvoering van de aan het toegewezen taak aan het licht is gekomen. Ook burgers kunnen via MMA, of, in een later stadium mogelijk via de website van de politie, content aanleveren.